

22. november 2013

**Inatsisartut taakkulu allaffissornikkut immikkoortuisa illussaannik nappaanissamut  
Siulittaasoqarfiup pilersaarusiaanut Inatsisartut tapersiinissaannut  
aalajangiiffigisassatut siunnersuut.**

*(Inatsisartut Siulittaasoqarfianit saqqummiunneqartoq)*

**pillugu**

**Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap**

**ISUMALIUTISSIISSUTAA**

**Siunnersuutip aappassaaneerpeqarneranut saqqummiunneqartoq**

Ataatsimiititaliap suliarinninnerani peqataapput:

Inatsisartunut ilaasortaq Lars-Emil Johansen, Siumut, siulittaasoq  
Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqtigiit, siulittaasup tullia  
Inatsisartunut ilaasortaq Ane Hansen, Inuit Ataqtigiit  
Inatsisartunut ilaasortaq Finn Karlsen, Siumut  
Inatsisartunut ilaasortaq Kristian Jeremiassen, Siumut  
Inatsisartunut ilaasortaq Gerhardt Petersen, Atassut  
Inatsisartunut ilaasortaq Jens B. Frederiksen, Demokraatit  
Inatsisartunut ilaasortaq Randi Broberg, Partii Inuit  
Inatsisartunut ilaasortaq Juliane Henningsen, Inuit Ataqtigiit, sinniisoq  
Inatsisartunut ilaasortaq Michael Rosing, Demokraatit, sinniisoq

Siunnersuut ulloq 7. november 2013 Inatsisartuni siullermeerpeqarnermini Suleriaatsimut Ataatsimiititaliamut oqaluusereqqitassatut innersuussutigineqarpoq. Isumaliutissiissutikkut matumuuna Inatsisartut aalajangiinissaannut tunngavissianut ilassutini itisiliissutinilu ataatsimiititaliap saqqummiuppai.

**Siunnersuutip imarisaa siunertaalu**

Inatsisartut Siulittaasoqarfiat Inatsisartut illutassaannik nutaamik sanaartornissamik suliniuummik aallartitsisimavoq. Inatsisartoqarfissaq nutaaq aallaavittut Inatsisartunit, Inatsisartut Allattoqarfiannit aamma naalakkersuinikkut suliniaqatigiiffinnit Inatsisartuni sinniisuutitaqartunit taakkulu allaffeqarfiinit atorpeqartussaavoq.

Inatsisartoqarfissap nutaap sumi inissisimanissaa, ilusissaa angissusissaalu inaarutaasumik suli aalajangiiffigineqanngillat. Taamaalillunilu siunnersuut tunngaviusumik aalajangiinissatut, kiisalu inatsisartoqarfissamik nutaamik sananissamat pilersaarutip naammassineqarnissanut siunnersuummilu suliassaq eqqarsaatigalugu aningaasatigullu killiliussat allaaserineqartut iluanni taamatut sanaartornissamat pisariaqartunik isumaqatigiissuteqarnissamat piginnaatitsissutitut, iluseqarpoq.

### **Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnerat**

Siunnersuutip siullermeerneqarnerani paasinarpoq siunnersuutikkut siunertarineqartut iliuussissallu Naalackersuisunit partiinillu tamanit, Demokraatit eqqaassanngikkaanni, nalinginnaasumik tapersorneqartut. Inatsisartulli ataatsimiittarfiata mikivallaalersimanera Demokraatit isumaqatigaat, siunnersuutigalugu ajornartorsiut tamanna iluarsineqarsinnaasoq Inatsisartunut ilaasortat 25-inut ikilineqarnerisigut.

### **Tusarniaanermi akissutit**

Ataatsimiititaliaq paasitinneqarpoq taamanikkut siunnersuusiornermut atatillugu atortussat suliarineqarsimasut tamatumunnga naatsumik qulliinerusumik nassuiaat naalackersuinikkut suliniaqatigiiffinnut Inatsisartuni ilaasortaatitaqartunut ulloq 22. juni 2013 tusarniaatigineqarsimasoq, qinnuigalugit kingusinnerpaamik ulloq 29. juli 2013 akissuteqaqqullugit. Siumut aamma Inuit Ataqtatigiit tusarniaanermut akissuteqarput, siunnersuut isumaqatigalugu.

Partiit allat tusarniaanermut akissuteqanngillat, taamaattumillu siunnersuuteqartup, tusarniaanermi pissusiusartutut, tunngavissaritissimalugu, pilersaarutit aamma partiinit allanit, tusarniaanermi akissuteqanngitsunit, tapersorneqartut.

### **Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera**

#### BOT aamma OPP

Siulittaasoqarfiup siunnersuutigaa sanaartortitseriaaseq BOT malillugu sanaartortitsisoqasasooq. BOT isumaqarpoq Build-Operate-Transfer, taanna malillugu sanaartortup sanaartugaq akilerneqarnissaata tungaanut ingerlattarlugu, taamaalereerpallu sanaatitsimut tunniuttarlugu. Taamatut periaaseqarluni sanaartortitsinissami aalajangersimasumi immikkuualuttut eqqarsaatigalugit Suleriaatsimut ataatsimiititaliap aalajangiiffigisassatut siunnersuummi ilanngussami A-mi, immikkoortumi 2-mi sukumiinerusumik allaaserineqarnera innersuusutigissavaa. Taamatuttaaq periaaseq taanna isumaliutissiisummi matumani aningaasatigut kingunerisassat pillugit immikkoortumi sukumiinerusumik eqqartorneqarpoq.

Taamatut suleqatigeeriaaseq aaqqissuusseriaaserlu pisortat namminersortullu suleqatigeeriaasiinut, offentligt-private partnerskaber (OPP), akuerisanut ilaavoq. Suleqatigiilluni peqatigeeriaatsit taamaattut suli annertunerusumik nunatsinni atorneqarneq ajorput, erseqqilluinartumilli taamatut suleqatigeeriaatsit Danmarkimi atorneqaleriartuinnarlutik. Naalagaaffiup

Sanaartugaatinik Aqutsisoqarfiata Statens Bygningsstyrelse taamaalilluni pisortat sanaartugassaataanni tamani 100 mio. kr. sinnerlugit akeqartussani tamani OPP atorneqarnissaata nalilersorneqartarnissaa kaammattuutigisimavaa. Sanaartugaatinik Aqutsisoqarfiup periaaseq tamatumalu iluaqutissartai nittartakkamini ima allaaserai:

*”OPP aaqqissuusseriaasiuvoq pisortat sanaartugassaataannik naammassinniarnermut atorneqartartoq.*

*OPP-mi qitiusoq tassaavoq pisortat sanaartugassap aalajangersimasup suliari-neqarnissaanuinnaanngitsoq, kisiannili aamma sanaartukkap ingerlannissaannut, namminersortunik pilersuisussarsiortarnerat. Namminersortut peqataasut taamaalillutik sanaartorneq kisiat akisussaaffiginagu, kisianni aamma tamatuma aserfallatsaaliineq ingerlatsinermilu suliassat akisussaaffigisarpaat. Taamaattumik aamma taamatut sanaartortitsinermi pisortat namminersortunut annerusumik sanaartornerup qanoq ingerlanneqarnissaanut piumasqaateqarnerunatik sanaartukkap qanoq atuunnissaanut piumasqaateqarnerusarput, taamaalilluni taakku annertunerusumik periarfissaqartinneqartarlutik nalinginnaasumik sanaartornermut sanilliullugu. OPP tunngavigalugu sanaartortussap nammineq tassa aalajangertussaavaa sanaartukkat kissaatigineqartutut isumaqatigiisutigineqarsimasunut atorsinnaanissaa, taamatullu aamma sanaartornerup naammassineqarnerata kingorna qanoq ingerlanneqarlunilu aserfallatsaalisooqartassanersoq. Tamatuma sanaartortitsisumut orniginarnerulersittarpa uingasissumut atasinnaasunik aaqqiissuteqartoqartarsinnaanera aallaqqaataaniillu suliassap eqqortumik naammassinissaa.*

*Sanaartukkami OPP naapertorlugu sularineqartumi ilaatigut aningaasalersuineq, pilersitsineq aamma ingerlaavartumik ingerlatsineq aserfallatsaaliinerlu ataatsimut eqqarsaatigineqartarput suliniummut ataatsimut neqeroorteqarnermi. Aningaasaliinerit pingarnerit namminersortumit ingerlanneqartarput, illuatungaanilu pisortat suliamut ingerlaavartumik akilersuisarlutik, nalinginnaasumik piffissap sivisuup ingerlanerani – ass. ukiuniit quliniit 30-nut.*

*OPP-p atorneqarneratigut qaangerniagassaq qitiusoq tassaavoq illuatungeriit tamagimmik sungiusimasaminnit allatut inissisimalernertik sungiunniartussaammassuk. Pisortat inniminniisutut taamaallaat pissusilersortussaapput, namminersortullu sanaartortitsisuunertik sungiunniartussaavaat, tamatumalu malitsigisaanik akisussaaffiup tigusissaa.”<sup>1</sup>*

Tassani aamma takuneqarsinnaavoq Danmarkimi OPP naapeertorlugu suliniutit assigiingitsut atorneqalereersimasut imaluunniit piffissami aggersumi atorneqalernissaat naatsorsuutigineqarluni, tamakkununga ilaallutik eqqartuussiviit arlallit, Naalagaaffiup allagaa-taanik toqqorsivissuaq Rigsarkivet, Nuna tamakkerlugu allagaatinik toqqorsivissuaq Landsarkivet il.il. Periaaseq qulequttami ”Naammassisaqarnerunissamut aqutissaq”-mi allaaserineqarpoq, tassalu pisortat sullissinerisa naammassisaqarfiunerusut, aningaasartuutitut sanilliullugu naammassisaqarfiunerpaamik sullissinermik qaffasissumik pitsaassusilimmik, qulliu-

<sup>1</sup> <http://www.bygst.dk/viden-om/samarbejds-og-organisationsformer/offentligt-privat-partnerskab/>

nerusumik anguniakkap angunissaanut naalakkersuisut sakkussaasa ilaattut isigineqarluni.

Periaatsip (suli annertunerusumik) nunatsinni atorpeqarsinnaannginneranut erseqqissunik pissutissaqarsorinangilaq, peqatigitilluguli oqaatigineqassalluni periaatsimi oqaatigineqartut piumasarineqarmat illuatungeriit pisarnermit allatut akunnerminni pissusilersorsinnaanissaat. Ataatsimiititaliap tatigaa nunatsinni sanaartornermik siunnersuisarnermillu ingerlataqartut tamatuminnga naammassinnissinnaassasut, tamannalu tunngavigalugu pissutissaqavissorinagu Inatsisartut iluaqutissanut periaatsip nassatarisassaanut mattutissallugit.

Inatsisartoqarfissap nutaap sananeqarnissaanut qulliunerusumik aningaasatigut pingaarner-siuneq

Inatsisartuni oqallinnermi inuiaqatigiinni pisuussutiniq agguaaqatigiinnermit isigalugu pineqartutut siunertamut aningaasaliinissaq naapertuunnersoq arlalinnit apequtigineqarpoq.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap tamatumunnga atatillugu oqaatigissavaa suliassamut matumunnga aningaasaliinissap naapertuunneranik naalakkersuinikkut isumaliutit pisortat sanaartortitsinerinut annertuunut allanut, ass. Ilimmarfimmut, atatillugu taamaaqataanik isumaliutinit tunngaviusumik assigiinngissuteqanngimmata. Ataatsimiititaliap taamatut eqqarsateqarsinnaaneq paasilluarsinnaavaa. Pisortanit sullinneqarnernut sanaartornernullu pisortanit tapersorsorneqartunut piunasaqaatit kissaatillu annertusiartornerisa nalaanni taamatut eqqarsartoqarsinnaanera pissusissamisoorlunilu naatsorsuutigineqarsinnaavoq. Taamaattorli ataatsimiititaliap ilanngullugu oqaatigisariaqarpaa sanaartornissamik matumani siunnersuutigineqartup pisortat sanaartugassatigut nutarterinissatigullu suliassaataannut allanut toqqaannartumik sunniutigisinnaasai annikillisarnerneqarsimmata aningaasalersueriaatsikkut siunnersuummi taaneqartukkut. Taamaalluni aningaasalersueriaaseq siunnersuummi allaaserineqartoq peqataassaaq sanaartornermut pineqartumut akiliutit naatsorsuutigineqartumik ukiunut 20-30-nut siammarneqarnerinut, taamalu sanaartornerup aningaasanut inatsisaartuni ukiumoortumik sanaartugassanut killiliussanut sunniutigisinnaasai killilerneqarsinnaallutik.

Soorunami iluoorpoq Illuut A/S aqutigalugu pigisamik aalaakkaasumik qularnaveeqqusiussilluni taarsigassarsinneqarnikkut sanaartornerup aningaasalersorneqarnerata ukiunut 20-30-nut siammarneqarnera, ingerlaavartumik ernianut aningaasartuutit pissutigalugit ataatsimut isigalugu akisunerusussaammat, nalinginnaasumik aningaasanut inatsit aqutigalugu sanaartornermut aningaasaliissutikkut sanaartornerup tamarmiusup sanaartorneq aallartitsinnagu akilerneqarneranut sanilliullugu. Pisarnertulli aningaasalersuseriaaseq taamaattoq ukiuni pineqartuni atorpeqassagaluarpaa tamanna aningaasanut inatsimmi sanaartugassanut aningaasaliissutitut naalakkersuinikkut kissaatigineqartut pitarlugit sunniuteqartussaassaaq, taamaaliornikkummi naalakkersuinikkut pingaartitat allat, assersuutigalugu pisortat inissiaataanni attartortittakkanni oqummik akiuniarnerit, malunnartumik killilerneqartariaqalissagaluarmata.

Peqatigitillugu oqaatigineqartariaqarpoq sanaartornissamut BOT atorlugu periaasissaq siunnersuutigineqartoq tunngavimmigut piukkarnerrummat Inatsisartut aningaasaliissutigineqartut atorlugit pitsaassutsimik qaffasinnerusumik pissarsineranut, peqatigitillugugu ajutooriataarnissaq annikinnerussalluni, namminersortut sanaartortussat piffissamut sanaartorfiusumut aningaasatigut akisussaaffik tigungmiartussaammassuk<sup>2</sup>. Peqatigitillugu namminersortut suliarnut peqataasussat erseqqilluinnartumik pissutissaqassapput ungasinnerusoq isigalugu sanaartornerup, ingerlatsinerup, aserfallatsaaliinerup nukissamillu atuinerup ataatsimut eqqarsaatiginissaannut, tassami namminersortut peqataasut sanaartukkap Inatsisartunut tunniunneqarnissaata tungaanut sanaartukkamik piginnittuussammata.

Ataatsimiititaliap naatsorsuutigisariaqarpaa Aantuukasimmi allaffeqarfissuup, qitiusumik allaffeqarfiata ilarujussuanit ullumikkut atorneqartup, pisiniarinqarnissaanik aalajangiiniernermi taamatut nalilersuinerit aamma tunngavigineqarsimassasut. Tunngavissat pigineqartut tunnga-vigalugit allatut naliliinissamut ataatsimiititaliap pissutissaqarsorinngilaq.

#### Sanaartorfissaq illuutillu atuuttut

Ataatsimiititaliap paasivaa Inatsisartoqarfissaq nutaaq ullumikkut Inatsisartut allaffeqarfiata inissisimaffigisaani sananeqarnissaa eqqarsaatigineqanngitsoq. Ataatsimiititaliap ilisimavaa illoqarfimmi inissiiviusinnaasut assigiinngitsut isumaliutigineqartut, tamakkulu pillugit kommunimik oqaloqateqartarnissaq naatsorsuutigineqartoq. Suliniutip iluatsinnissaanut tamanna annertuumik pingaarutilittut ataatsimiititaliap isigaa, oqaloqateqartarnissallu taakku siuar-sarneqarnissaat kaammattuutigissallugu.

Ataatsimiititaliap tamatuma saniatigut paasivaa Inatsisartoqarfissap nutaap atulernerata kingorna illuutit maanna Inatsisartunit taakkulu allaffissornikkut immikkoortuinit atorneqartut siunissami atorneqarnissaat pillugu aalajangiisoqarsimanngitsoq.

Aallaavittut naatsorsuutigineqarpoq illuutit pineqartut Naalakkersuisunut uterterinneqassasut, tamatumalu kingorna taakku siunissami atorneqarnissaat pillugu sukumiinerusumik aalajangiillutik.

Ataatsimiititaliap taamaalilluni naatsorsuutigilluinnarpaa Naalakkersuisut suliassaqarfinnik Danmarkimit nunatsinnut nussueqqinnissamut, taamatullu aamma aatsitassanut tunngatillugu iluaquteqarniarnermik aqutsinerup ineriartorneranut, atatillugu qitiusumik allaffeqarfiup qanigisaani allaffinnik amerlanerusunik pisariaqartitsilieriartornissaq naatsorsuutigineqartoq peqatigalugu qitiusumik allaffeqarfiup ilaani pisoqqami illuutit ullumikkut Inatsisartunit Naalakkersuisullu allaffeqarfiinit atorneqartut ilaasa isaterneqarnissaat aalajangerumaaraat, tassani illutit allaffittut atorneqaannassappata naatsorsuutigisariaqarmat annertuumik

---

<sup>2</sup> Tamatumunnga atatillugu Illuut A/S, pisortanit pigineqaraluarluni, ingerlatseqatigiiffittut aaqqissuusaaanini pissutigalugu tamatumunnga atatillugu namminersorluni ingerlatsisusut isigineqarsinnaavoq.

nutarterisoqarluni iluarsaassisoqartariaqarnissaa, ilisimaneqartutullu tamanna siusinnerusukkulli nalilerneqareerluni ungasinnerusoq isigalugu akisunerusussatut taamaaqataanik anner-tutigisunik nalinginnaasumik allaffeqarfiliormut sanilliullugu.

Ataatsimiititaliap tamatumunnga atatillugu malugeqqussavaa qitiusumik allaffeqarfimmi illuutit immikkortut ataasiakkaat ingerlaavartumik annikitsukkuutaarlugit sanaartorneqartarsimammata. Taamaalillunilu paasinnineq imaalluni allaffeqarfissuup immikkoortuisa ilaat isaterneqarsinnaasat immikkoortunut allanut ajoqutaanngitsumik.

#### Allanngortitsinnaanermut periarfissat

Isummernissamut tunngavissiaq manna Inatsisartunit akuerineqarpat Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap naatsorsuutigaa suliniutip naammassineqarnissaanut 3. mio. kr.-inik ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaammik tigusaqarnissani.

Ataatsimiititaliap paasivaa immikkut neqerooruteqartitseriaasissaq aningaasalersuinissarlu pillugit soorunami suli pituttuisumik isumaqatigiissuteqartoqarsimanngitsoq. Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaliap pissutissaqarsoraa oqaatigissallugu, Siulittaasoqarfik kiffaanngissuseqartariaqarmat aamma periaatsinik allanik aalajangiiffigisassatut siunnersuummi taaneqanngitsunik tooqqaanissaminut, suliap ingerlanerani tamanna pissusissamisoornerusoq paasinarsissagaluarpas.

Ataatsimiititaliap tamatumani immikkut eqqarsaatigaa titartaasartunik unammisitsiitigaluni sanaartornerup ingerlannissaanut neqerooruteqartitsilluni suliassap ataatsimut neqeroorfigitineqarnissaanik pilersaaruteqarneq. Ataatsimiititaliap taamatut neqerooruteqartitsinerup iluaqutissartaqarneranik Siulittaasoqarfiup naliliinera isumaqatigaa. Ataatsimiititaliarli peqatigitillugu isumaqarpoq kissaatiginarmat sanaartornerup ingerlanneqarnissaanut ingerlatsisinnaasunit suli amerlanerusunit neqeroortoqarsinnaanissaa. Taamaattumik neqeroortitseriaaseq atorineqartussatut pilersaarutigineqartoq sanaartornerup ingerlanneqarnissaanut neqeroortinik ikittuinnarnik allatigulluunniit atorineqarsinnaanngitsunik tigusaqarfiugaluarpat, taava Siulittaasoqarfiup isumaliutigisariaqarpaa neqeroortitseriaaseq alla atorlugu nutaamik suliariumannittussarsiuussinissani, ass. nalinginnaasumik aallaqqaammut illussanik titartaasartunik unammisitseriaarluni kingorna sanaartorsinnaasunik neqeroortitsilluni.

Ataatsimiititaliap tamatuma saniatigut paasivaa sanaartukkap annertussusissaata erseqqinnerusumik aalajangersarneqarnissaa siunertaralugu suli pisariaqartitsinermik sulinermillu nalilersueqqissaarnivimmik suli suliaqartoqarsimanngitsoq. Taamaalilluni suli ersersinneqanngilaq sanaartorneq qanoq annertutigissanersoq. Ataatsimiititaliap maluginiarpaa massakkumut naliliigallarneq 3500 kvadrameteriusoq, Siulittaasoqarfik periarfissaqarusummat 5000 kvadratmeter tikillugu sanaartornissamut, tamanna pissusissamisoornerussasoq paasinarsissagaluarpas. Sanaartukkap annertussusissaa kiisalu tamatumunnga atatillugu pissutsit assigiinngitsut taamatullu aamma Inatsisartoqarfittaassamut atatillugu sanaartukkat atasussat

erseqqinnerusumik qulaajarneqanngimmata, soorunami sanaartornerup tamarmiusumik akissaa missingiinerugallaaannarpqo. Ataatsimiititaliap tamanna isumaliutissiisummik immikkoortumi tullermi sukumiinerusumik sammissavaa.

### **Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai**

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut manna Inatsisartunit akuerineqarpat aalajangiiffigisassatut siunnersuummi tamanna pillugu oqaatigineqartut naapertorlugit Suleriaatsimut Ataatsimii-titaliap naatsorsuutigaa 3 mio. kr.-inik ilassutitut aningaasaliissuteqarnissaanik qinnuteqaam-mik tigusaqarnissani. Aningaasat taakku misissueqqaarnernut, atuisut kissaataannik pissusi-lersortarnerinillu nalunaarsuineranut, isumannaallisaanermut piunasaqaat aalajangersarne-qarnerinut, sanaartornissap allaaserineqarneranut, sanaartortitsisussap pilersaarusiorderanarut sanaartornissallu qanoq akeqarnissaata missingerneqarnissaata naammassineqarnissaanut atorineqassapput.

Siunnersuummut atatillugu ilanngussani takuneqarsinnaavoq Siulittaasoqarfiup pingaartis-simagaa sanaartornissamik pilersaarutip matumaa aallaqqaammulli annikingaagaanngin-nissaa. Tamanna tunngavigalugu kvadratmeterit annerpaaffigisassaattut pilersaarutaagallartut suliniutip pilertiartuaarnerani annertusisinneqarsimapput. Taamaalilluni takuneqarsinnaavoq suliap massakkumut killinnerani suliniut 3000 aamma 5000 kvadratmeterit akornanni annertussuseqartussaq 95 190 mio. kr.-illu akornanni akeqarsinnaasoq eqqarsaatigineqartoq, peqatigitilluguli ilanngullugu oqaatigineqarluni sanaartukkap annertussusissap appasinnerup eqqaaniinnissaa naatsorsuutigineqarnerusoq.

Oqaatigineqareersutut sanaartorneq BOT-mik periaaseqarneq malillugu ingerlanneqar-tussaaavoq. Tamanna isumaqarpoq Siulittaasoqarfik sanaartornermik ingerlatsisussamik namminersortumik – Illuuteqarnermik aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffik Illuut A/S – Inatsi-sartoqarfissap nutaap suleriarineqarnissaanut isumaqatigiissuteqassasoq. Sanaartortut sanaar-tornerup aningaasalersorneqarnera nammineq isumagissavaa, Inatsisartoqarfissaq nutaaq napparlugu, tamatumalu kingorna Inatsisartunut attartortillugu piffissamut attartorfiusumut allanngortinneqarsinnaanngitsumut sukumiinerusumik isumaqatigiissuteqarnikkut.

Assersuutitut aalajangiiffigisassatut siunnersuummi taaneqarpoq sanaartugaq 3500 kvadrat-meterinik annertussusilik eqqarsaatigalugu ukiumut attartornermut 10,5 aamma 12,5 mio. kr. naatsorsuutigineqartut.

Piffissaq attartorfiusoq allanngortinneqarsinnaanngitsoq naappat sanaartugaq akeqanngitsu-mik pisortanut pigisassanngortinneqassaaq.

Naalakkersuisut akissuteqaamminni aningaasartuutissat sukumiinerusumik misissuataarsima-vaat, tamatumunngalu atatillugu missingerlugu sanaartornermut aningaasartuutit sanaartor-nermilu atortussat toqqarneqartut apeqqutaatillugit Inatsisartoqarfimmik nutaamik 3000

aamma 5000 kvadrameter akornanni angissusilimmik sanaartornermut atatillugu ukiumoor-tumik aningaasartuutit 8,8 aamma 16,7 mio. kr. akornanniissasut, taakkunungalugu ingerlatsi-nermut aserfallatsaaliinermullu aningaasartuutit ilanngunneqassallutik.

Aningaasartuutit taakku sanaartukkap Namminersorlutik Oqartussanit pigineqalernissaata tungaanut aalajangersimasuusassaapput, tamatumalu kingorna taamaallaat ingerlatsinermut aserfallatsaaliinermullu aningaasaatuuteqartoqartassalluni.

Ataatsimiititaliap peqatigitillugu oqaatigissavaa aalajangiiffigisassatut siunnersuutip matuma akuerineqarneratigut Siulittaasoqarfik piginnaatinneqassammat suliniutip ingerlateqqinneqar-nissaanut aamma – ilassutitut aningaasaliissutit eqqartorneqartut aningaasaliissutigine-qareerpata – Inatsisartut illutassaata nutaap sananeqarnissaanut isumatigiissutaasariaqartunik tamanik isumaqatigiissuteqarnissamut. Taamaalilluni suliniut pillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuutit allanik Inatsisartunut saqqummiussisoqartussaannngilaq. Ataatsimiititaliap naatsorsuutigilluinnarpaa tamakkiisumillu qularutiginaq Siulittaasoqarfiup piginnaatitsissut tamanna akisussaassuseqartumik atorumaaraa, immikkut ilisarnaatilimmik sanaartornissamik kissaateqarneq tamatumunnga atatillugu aningaasartuutit naapertuutequllugu.

Tamatumunnga nangissutitut Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap kissaatigaa suliniummot siunnersuut inaarutaasoq ataatsimiititaliamut saqqummiunneqaqqaassasoq sanaartornerup aallartinneqarnissaanik Siulittaasoqarfik inaarutaasumik isumaqatigiissuteqartinnagu.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap taamatutaaq oqaatigisariaqarpaa suliniut eqqarsaatigalugu aningaasartassai tamarmiusut suli inaarutaasumik allaaserineqarsimannngimmata. Ataatsimii-titaliap paasivaa 3 mio. kr.-itut ilassutitut aningaasaliissutissatut eqqartorneqartut ilaatigut siunertamut tamatumunnga atornerqarumaartut. Ataatsimiititaliap tamanna pisusissamisoor-tutut isigaa.

Ataatsimiititaliali taamaattoq aamma kissaatiginartippaa isumaliutissiisummi matumani nutarteriinnarsinnaanermut sanilliullugu Inatsisartoqarfissamik nutaamik sanaartornerup ani-ngaasaqarnikkut kingunerisassaasa erseqqissarneqassasoq.

Tamatumunnga atatillugu aallaqqaasiutigalugu oqaatigineqassaaq isumaliutissuummi allami aamma taaneqartutut naatsorsuutigineqarmat illuutit ullumi Inatsisartunit atornerqartut, tassa qitiusumik allaffeqarfimmi illorsuit F, G aamma L-ip affaa Inatsisartoqarfissap nutaap atuuti-lerneranut atatillugu Naalakkersuisunut utertinneqartussaammata. Ataatsimiititaliap pisinnaa-titaaffiata avataaniippoq aalajangissallugu tamatuma kingorna sanaartukkat Naalakkersuisut sunut atorniarneraat ingitserneqassanersulluunniit, ataatsimiititaliallu ilisimasai malillugu taamatutaaq Naalakkersuisut aamma apeqqut tamanna pillugu aalajangiinikuunngillat.



Inatsisartut ullumikkut illorsuit attartornerinut akiliuteqarneq ajorput killiliinnarmillu aserfallatsaaliineqarlutik aningaasanut inatsisini ukiumoortuni aningaasaliissutikkut, taamaattumillu tamatuma malitsigisaanik taakku eqqarsaatigalugit aserfallatsaaliineq annertuumik kinguaattoorfiusimalluni.<sup>3</sup>

Soorunami erseqqilluinnaraluarpoq taamatut ingerlasoqaannarnissaa illuutillu aserfallakkiartornerat ilutigalugu aserfallatsaaliinissamik pisariaqartitsinerup anneruleriartornera qaninnerusoq isigalugu Inatsisartunut akikinnerpaajusussaagaluartoq. Taamaaliornikkulli ullumikkut illorsuit eqqarsaatigalugit unammillerniagassat atuuttut iluarsineqarnaviangillat, pissusiviusullu qiviaraanni tamanna nammineq pigisami ingerlaavartumik taarsigassarsinertut oqaatigisariaqarnerulluni. Aningaasaqarniarnikkut taamatut pissusilersorneq killormut sipaarniuteqarnertut taaneqartarpoq. Tamannalu tassa ukiorpassuannortuni ingerlatsinermi tunngaviusimavoq, piffissalli ingerlanerani naalackersuinikkut nassuerutigineqariartorluni taamatut iliuuseqanngiinnerneq akisussaassuseqannginnerusoq, tassami taamaaliornikkut sanaartugaa-tini annertuumik aserfallatsaaliinissaraluit eqqarsaatigalugit taakku katersorlutik kinguar-titerneqaannartarmata.

Akisussaassuseqartumik aaqqiissuteqarnissaq kissaatigineqarpat taamaalilluni apeqqaagin-nalermoq tamakkiisumik nutarterineq nutaamilluunniit sananissaq arlaat toqqarusunne-qarnersoq. Tamatumani naalackersuinikkut qaangerniagassaq tassaavoq nalilissallugu *qaqugu* taamatut aalajangernissaq piffissanngornersoq – unaanngitsoq taamatut aalangiisogassanersoq.

Inatsisartut illutaasa nutarternerinut Inatsisartoqarfissamillu nutaamik sanaartornermut aningaasartuutissat assigiinngissutaat ataanisut takussutissiorneqarsinnaapput. Akit tassani taaneqartut missingersuutit C-t aamma B-t suliarineqarnerini aatsaat inaarutaasumik uppersivinneqarsinnaapput.

Inatsisartut ullumikkut kvadratmeterinik 2200-nik atugassaqartinneqarnerannik (illorsuarmi L quleriit aappaat ilanngullugu) naliliineq ataani kisitsisini aallaavigineqarpoq.

Kvadratmeterinik taamaqataanik **nutaamik sanaartornissamut** aningaasartuutissat ima missingerneqarsinnaapput:

---

<sup>3</sup> Aningaasanut inatsimmi konto pingaarneq 20.30.11 Namminersorlutik Oqartussat illuutaannik aserfallatsaali-ineq innersuussutigineqarpoq. Aningaasaliissutini illorsuit Inatsisartunit atorneqartut kisimik pineqanngillat, taamatullu aamma immikkut naatsorsuusiortoqarsimanani taakku ilaat qanoq annertutigisut illorsuarnut Inatsisartut atugaannut atorneqartarnersut.

**2200 m2-inik nutaamik****sanaartorneq****kr. m2-mut**

Sanaartornissamut pilersaarut, piareersarneqarnera, siunnersuisartut, siunnersortut:	3.100
Suliassat tamarmik:	21.000
Atortut pequtillu:	3.250
Pinnersarnera il.il.	2.250
Katillugit	29.600
Sillimmatit aningaasartuutillu naatsorsuutiginnngisat	2.960
Tamaasa	32.560

**Nutaamik sanaartornermi****aningaasartuutissat****tamarmiusut****71.632.000**

Aserfallatsaaliinermut pisariaqartumut ukiumoortumik aningaasartuutit (2 pct):

1.432.640

Kvadratmeterit taama annertutigisut **nutarterneqarnissaannut** aningaasartuutissat ima missingerneqarsinnaapput:

**2200 m2-inik nutarterineq**

Sanaartornissamut pilersaarut, piareersarneqarnera, siunnersuisartut, siunnersortut:	3.100
Suliassat tamarmik:	15.500
Atortut pequtillu:	2.750
Pinnersarnera il.il.	2.250
Katillugit	23.600
Sillimmatit aningaasartuutillu naatsorsuutiginnngisat (10 pct)	2.360
Tamaasa	25.960

2200 m2 nutarterneqarnerinut aki tamarmiusoq

57.112.000

Ininik 2200 m2-nik piffissami ukiuni marlunni attartorneq:

Ukiumut kvadratmeterimik attartorneq missingerlugu:	1700	6.800.000
---	------	-----------

**Ukiuni marlunni sulinermi****naammassisaqarsinnaassuseq annaanegartog ullut****napparsimaffiusut ilanngullugit**

INA+LABU-mi ukiumut akissarsiat 2

% -ii

44,5 mio.

1.780.000

**Nutarterinermi aningaasartuutit****tamarmiusut:****65.692.000**

Aserfallatsaaliinermut ukiumut aningaasartuutit (4 pct)

2.284.480

Nutaamik sanaartornerup nutarterinerullu assigiinngissutaat

5.940.000

Ukiumut aserfallatsaaliinermut aningaasartuutit assigiinngissutaat

851.840

Qulaani takuneqarsinnaasutut suut tamaasa eqqarsaatigalugit nutarterisoqaannarpat sipaarutissat 5.940.000 kr.-iupput. Kisiannili sanaartukkap nutartikkap aserfallatsaalineqarneranut aningaasartuutit sanaartukkap nutaap aserfallatsaalineqarneranut aningaasartuutinit qaffasinerussapput, tassami nutartikkap ukiumut aserfallatsaalineqarnera ukiumut 850.000 kr.-inik akisunerusussaammat. Taamaalilluni tassuuna takuneqarsinnaavoq ukiut arfineq-pingasut qaangiutiinnartut nutarterinermut taarsiullugu nutaamik sanaartortoqarpat sipaaruteqartoqalernissaa.

Qulaani allaaserineqartutut nutarteraluni iluarsiissuteqarneq tamatuma saniatigut ullumikkut ajornarsorsiuutinut sanaartukkanut atuuttunut ilisarnaatuusunut aaqqissutaananilu ilaannakuusumik aaqqiissutaasussaavoq.

Assersuutigalugu allaffiit pukkipallaarneri pissutigalugit allaffiit silaannaluppallartarnerinik ajornartorsiutit nutarteriinnarnikkut iluarsineqarnaviangillat. Tassani nutarteriinnaraluraanni silaannarissarfiit kiassaatililu aqquaat ersiinnartut akuerineqartariaqarput, nalinginnaasumik inatsisartut ataqqinassuseqartutut isigineqartarneranut naapertuutinngitsumik.

Taamatuttaaq nalinginnaasumik inatsisartoqarnermi pisariaqartutut kissaatigineqartut nutaat, soorlu atuagaateqarfeqarnissaq, isumannaallisakkamik qimaaffeqarsinnaanissaq, ataatsimiit-tarfik annertunerusoq, tusarnaartunut tusagassiorfinnullu periarfissat pitsaanagerusut naammassineqarsinnaassanngillat, tassani nutaamik sananani nutarteriinnartoqarpat soorunami kvadratmeterit tamarmiusut ullumikkut atorineqarsinnaasut amerlinaviangimmata.

Taamatuttaaq nutarterinikkut sanaartukkat ilusaat atorsinnaassusiilu aalajangiisuusumik allanngortinneqarnaviangillat.

Assersuummi qulaani takutinneqartumi nutaamik sanaartorneq nutarterinerlu angeqatigut aallaavigineqarsimapput kisitsisit toqqaannartumik sanilliunneqarsinnaaqullugit. Ullumikkut sanilliullugu amerlanerusunik periarfissalimmik nutaamik sanaartortoqarpat soorunami pissu-sissamisusaaq kvadratmeterit pisariaqartinneqartut 2200-nit amerlanerussappata, tamannalu sanaartornermut akisussamut tamarmiusumut sunniuteqassalluni.

Tamatumunnga atatillugu immikkut oqaatigineqassaaq nutaamik sanaartukkami ingerlatsinermut aningaasartuutit illorsuit atuuttut ingerlanneqarnerinut aningaasartuutinit annikin-nerusussaammata, aamma taakku nutarterneqaraluarpataluunniit.

Kisiannili qanoq sukkatigisumik ingerlatsinermut aningaasartuutikinnerunissaq sipaarutin-guuvissinnaanersoq aatsaat erseqqinnerusumik naatsorsorneqarsinnaalissaaq siunnersuutit naammassillugu pilersaarusiorneqarneranut sanaartornissallu tamarmiusup inaarutaasumik missingersuusiorneqarneranut atatillugu.

**Ataatsimiititaliap naggasiutitut oqaaseqaatai**

Ataatsimiititaliap naggasiutigalu pissutissaqartippaa erseqqissallugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut manna tunngaviusumik aalajangiinerusussaammat sanaartornissamillu pilersaarutit naammassineqarnissaanut piginnaatitsissutaasussaalluni. Suliassaq tamanna naammassimatinnagu, tamannalu tunngavigalugu sanaartornerup annertussusissaanut aalajangiisoqarsimatinnagu, sanaartortussarsiornerlu tunngavigalugit sanaartornerup ingerlanneqarnissaanut isumaqatigiissuteqartoqarsimatinnagu, sanaartornermut aningaasartuutissat tamarmiusut ilisi-maneqalernaviannngillat. Siunnersuummi matumani suliniummut aningaasatigut killiliussat kisimik taaneqarsimapput.

Ataatsimiititaliap suliassaq pillugu oqallisiginninnini tunngavigalugu tamatuma saniatigut pissutissaqarsoraa ersersissallugu BOT-mik periaaseqarluni sanaartortitsinissaq, tamatigoornerumillu OPP atorlugu aaqqissuuseriaatsip atornerqartarnissaa, Siulittaasoqarfimmit kaammattuutigineqartoq tapersersoramiuk. Ataatsimiititaliap isumaqarpoq OPP atorlugu aaqqissuuseriaaseq pisortat sanaartortitsisarneri suli annertunerusumik atornerqartariaqarualuartoq. Ataatsimiititaliap taamatut periaaseqarneq assersuutigalugu atuarfinnik, inissianik, umiarsualivinnik mittarfinnillu sanaartornernut atatillugu piukkunnartutut isigaa. Ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut **kaammattuutigaa** periaatsip sanaartugassatut suliniutini aggersuni atornerqartarsinnaanissaa ilanngullugu periarfissatut eqqarsaatigeqqullugu.

Tamatumunnga atatillugu ataatsimiititaliap pingaaruteqartutut isigaa OPP atorlugu aaqqissuuseriaaseq sanaartukkap atulivinnissaa eqqarsaatigalugu sanaartornermi peqatigineqartut namminersortut pisussaaffeqarnerata qularnaarneqarnissaanut piukkunnartutut isigineqarmat. Tamanna tunngavigalugu OPP, pisortat namminersortullu peqatigiillutik suleqatigiinnerat, piukkunnartutut isigineqarpoq, ass. ilaatigut Narsami Inuilip allilerneqarneranit misilittakkat tunngavigalugit, pisortat sanaartortitsinerisa ilarpassuini pitsaassutip pisariaqartup qularnaarneqarnissaanut ajornartorsiuterpassuusartut annikillisarneqarnissaannut.

**Ataatsimiititaliap inassuteqaatai**

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumup, Inuit Ataqtigiit, Atassutip Partiillu Inuit aallartitaasa isumaliutissiisummi allassimasutut oqaaseqaateqarlutik siunnersuut taper-serpaat.

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut qulaani taaneqartut tamanna tunngavigalugu siunnersuutip akuerineqarnissaa inassutigaa.

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Demokraatit aallartitaata siunnersuut pillugu oqaatigissavaat:

Naalakkersuinermik suliaqartut pisariaqartitaannit innuttaasut pisariaqartitaat Demokratinit salliutinneqarput. Nunatsinni naalakkersuinermik suliaqartut millionilikkaat pingasunik kisitsisitallit atorlugit sulinerminni pitsaanerusumik atugassaqartinneqalernissaat inuiaqatigiinnit pisariaqartinneqartutut oqaatigineqanngilaq. Aningaasat pitsaanerusumik sumut atorneqarsinnaanerannik assersuummik taasaqassagaanni aningaasarpasuit atuarfinni aserfallassimasuni ilinniartitsisut atuartullu pitsaasumik atugassaqarnissaasa qulakkeernissaanut atorneqarnissaat innuttaasunit orniginartinneqarnerussagunarpoq.

Inatsisartut ataatsimiittarfiannik nutaamik sanaartornissami aki suliassaq Siulittaasoqarfimmit siullermilli saqqummiunneqarmat qaffakkiartuinnarsimavoq. Maannakkorpiaq 200 millionit missaannik akeqassaaq, tamatumalu kingunerissavaa ukiuni tulluittuni 30-ni ineqarnermut akiliutigineqartussat 300 millionit sinneqassammata. Kialluunniillu qulakkeerlugu oqaatigisinnaanngilaa akisunerulissanngitsoq.

Maanna illutarineqartut iluarsaannissaat akikinneeersuussaaq Demokratillu isaannit isigalugu naammaginarnerussalluni. Inuiaqatigiit pisariaqartitaannut sanilliullugu Inatsisartut illussaannik sananermut 300 millioner kroninik amerlanerusunilluunniit atuinissaq naammaginangilaq.

Tamanna tunngavigalugu aningaasallu allarpassuarnullu pitsaanerusunut atorluarneqarsinnaammata siunnersuut itigartinneqassasoq Demokratinit kaammattuutigineqarpoq.

**Ataatsimiitaliani ikinnerussuteqartut qulaani taaneqartut tamanna tunngavigalugu siunnersuutip itigartinneqarnissaa inassutigaa.**

Taamatut oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu nalunaarneqartutut paasinnilluni ataatsimiiti-  
taliap matumuuna siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

L. E. Hansen  
(Siulittaasoq)

Kristen Jeremassen

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]